

1. Scrierea cuvintelor *antr-o și dimînă* 5
2. Scrierea cuvintelor *într-o și într-un* 7
3. Scrierea cuvintelor *sau și s-ăz* 9
4. Scrierea cuvintelor *sa și s-e* 11
5. Scrierea cuvintelor *la și la-* 13
6. Scrierea cuvintelor *iau și i-au* 15
7. Scrierea cuvintelor *la și la-* 17
8. Scrierea cuvintelor *vă și vă-* 19
9. Scrierea cuvintelor *georgiana și georgiană* 21
10. Scrierea cuvintelor *vă și vă-* 23
11. Scrierea cuvintelor *mai și mă-* 25
12. Scrierea cuvintelor *n-o, nu-i, nu-n, nu-ă, nu-ăz* 27
13. Scrierea cuvintelor *că și c-ă* 29
14. Scrierea cuvintelor *mă și mă-* 31
15. Scrierea cuvintelor *mă și mă-* 33
16. Scrierea cuvintelor *mi și mi-* 35
17. Scrierea cuvintelor *mar și mar-* 37
18. Scrierea cuvintelor *să și să-* 39
19. Scrierea cuvintelor *că și c-ă* 41
20. Scrierea cuvintelor *că și că-* 43
21. Scrierea cuvintelor *că și c-ă* 45
22. Scrierea cuvintelor *ca și ca-* 47
23. Scrierea cuvintelor *deal și do-* 49
24. Scrierea cuvintelor *ai și a-* 51
25. Scrierea cuvintelor *cam și c-am* 53
26. Scrierea cuvintelor *iar și i-ar* 55
27. Scrierea cuvintelor *sar și s-ar* 57
28. Scrierea cuvintelor *var și v-ar* 59

– exerciții –

Clasa a IV-a

ORTOGRAME

Cartea Românească
EDUCATIONAL

1. Scrierea cuvintelor <i>din-tr-o</i> și <i>din-tr-un</i>	5
2. Scrierea cuvintelor <i>în-tr-o</i> și <i>în-tr-un</i>	7
3. Scrierea cuvintelor <i>sau</i> și <i>s-au</i>	9
4. Scrierea cuvintelor <i>sa</i> și <i>s-a</i>	11
5. Scrierea cuvintelor <i>ia</i> și <i>i-a</i>	13
6. Scrierea cuvintelor <i>iau</i> și <i>i-au</i>	15
7. Scrierea cuvintelor <i>la</i> și <i>l-a</i>	17
8. Scrierea cuvintelor <i>neam</i> și <i>ne-am</i>	19
9. Scrierea cuvintelor <i>nea</i> și <i>ne-a</i>	21
10. Scrierea cuvintelor <i>va</i> și <i>v-a</i>	23
11. Scrierea cuvintelor <i>na/n-a</i> , <i>nai/n-ai</i> , <i>null/nu-l</i>	25
12. Scrierea cuvintelor <i>n-o</i> , <i>nu-i</i> , <i>n-am</i> , <i>n-are</i> , <i>n-ăți</i> , <i>n-au</i>	27
13. Scrierea cuvintelor <i>cel</i> și <i>ce-l</i>	29
14. Scrierea cuvintelor <i>mie</i> și <i>mi-e</i>	31
15. Scrierea cuvintelor <i>mia</i> și <i>mi-a</i>	33
16. Scrierea cuvintelor <i>mii</i> și <i>mi-i</i>	35
17. Scrierea cuvintelor <i>mai</i> și <i>m-ai</i>	37
18. Scrierea cuvintelor <i>săi</i> și <i>să-i</i>	39
19. Scrierea cuvintelor <i>car</i> și <i>c-ar</i>	41
20. Scrierea cuvintelor <i>căi</i> și <i>că-i</i>	43
21. Scrierea cuvintelor <i>cai</i> și <i>c-ai</i>	45
22. Scrierea cuvintelor <i>ceai</i> și <i>ce-ai</i>	47
23. Scrierea cuvintelor <i>deal</i> și <i>de-al</i>	49
24. Scrierea cuvintelor <i>ai</i> și <i>a-i</i>	51
25. Scrierea cuvintelor <i>cam</i> și <i>c-am</i>	53
26. Scrierea cuvintelor <i>iar</i> și <i>i-ar</i>	55
27. Scrierea cuvintelor <i>sar</i> și <i>s-ar</i>	57
28. Scrierea cuvintelor <i>var</i> și <i>v-ar</i>	59

29. Scrierea cuvintelor <i>altădată</i> și <i>altă dată</i>	61
30. Scrierea cuvintelor <i>decât</i> și <i>de cât</i>	63
31. Scrierea cuvintelor <i>demult</i> și <i>de mult</i>	65
32. Scrierea cuvintelor <i>numai</i> și <i>nu mai</i>	67
33. Scrierea cuvintelor <i>odată</i> și <i>o dată</i>	69
34. Scriere cuvintelor <i>niciodată</i> , <i>nicio dată</i> , <i>nici o dată</i>	71
35. Scrierea cuvintelor <i>nicio</i> , <i>niciun</i> și <i>nici o</i> , <i>nici un</i>	73
36. Alte „capcane”	75
TESTUL 1 (<i>dintr-o/dintr-un</i>)	79
TESTUL 2 (<i>într-o/într-un</i>)	80
TESTUL 3 (<i>sau/s-au</i>)	81
TESTUL 4 (<i>sa/s-a</i>)	82
TESTUL 5 (<i>ia/i-a</i>)	83
TESTUL 6 (<i>iau/i-au</i>)	84
TESTUL 7 (<i>la/l-a</i>)	85
TESTUL 8 (<i>neam/ne-am</i>).....	86
TESTUL 9 (<i>nea/ne-a</i>).....	87
TESTUL 10 (<i>va/v-a</i>)	88
TESTUL 11 (<i>var/v-ar</i>).....	89
TESTUL 12 (<i>nai/n-ai</i>)	90
TESTUL 13 (<i>cel/ce-l</i>)	91
TESTUL 14 (<i>săi/să-i</i>)	92
TESTUL 15 (<i>mie/mi-e</i> și <i>mii/mi-i</i>)	93
TESTUL 16 (<i>cam/c-am</i>)	94
TESTUL 17 (<i>cai/c-ai</i>)	95
TESTUL 18 (<i>căi/că-i</i>)	96
TESTUL 19 (<i>ceai/ce-ai</i>)	97
TESTUL 20 (<i>mai/m-ai</i>)	98
TESTUL 21 (<i>sar/s-ar</i>).....	99
TESTUL 22 (<i>car/c-ar</i>).....	100

1. Scrierea cuvintelor *dintr-o* și *dintr-un*

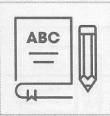

1. DESCOPĂR!

„Și deodată, ***dintr-o*** singură lovitură, Florin reteză gâtul zmeului.”

„***Dintr-un*** vârf de stâncă, un șuviu de apă impede [...] ieșea.”

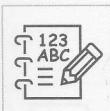
(*Păunașul codrilor*, Victor Eftimiu)

2. MĂ INFORMEZ!

Scriu ***dintr-o*** întotdeauna și pronunț în aceeași silabă cele două cuvinte. În scris, cratima leagă cuvântul ***dintru*** și cuvântul ***o***, marcând absența vocalei ***u***.

Scriu ***dintr-un*** întotdeauna și pronunț în aceeași silabă cele două cuvinte. Cratima leagă cuvântul ***dintru*** și cuvântul ***un***, marcând absența vocalei ***u***.

3. EXERSEZ ȘI FIXEZ!

1. Completează ca în model:

- din ghiozdan → ***dintr-un*** ***ghiozdan***
- din casă → _____
- din parc → _____
- din alun → _____

- din cutie → _____
- din sertar → _____
- din căsuță → _____
- din autobuz → _____

2. Taie varianta incorectă:

- Bunicul a scos dintrun/dintr-un buzunar o acadea.
- Petre a cules fragi dintr-o/dintro dumbravă.
- Dintr-o/Dintr-un arbore a zburat o mierlă.
- Colindele se auzeau dintr-o/dintr-un casă de la marginea satului.

Libris.ro

3. Scrie dintr-o/dintr-un:

Respect pentru oameni și cărți dată, norii plumburii au acoperit cerul. Picăturile de ploaie s-au pornit brusc _____ nor cenușiu. _____ fulger a izbucnit focul, iar _____ tufiș a ieșit iepurașul speriat. _____ copac trăsnit de fulger a ieșit și veverița care sărea _____ creangă în alta. _____ salt a ajuns în alt copac. _____ salcâm, o ciocănitoare a dat alarmă: „vine furtuna!”. _____ scorbură a ieșit și vulpea să vadă ce se întâmplă și și-a zis: „_____ clipă în alta, va trece furtuna!”

4. Alcătuieste un text de maxim 5-6 rânduri, în care să utilizezi **dintr-o** și **dintr-un**.

4. MĂ VERIFIC!

1. Alcătuieste câte un enunț, conform cerințelor:

- **dintr-un** să fie la începutul enunțului:

- **dintr-o** să fie în interiorul enunțului:

- să cuprindă cuvintele **dintr-o** și **dintr-un**:

2. Completează cu încă patru cuvinte pentru fiecare situație:

- dintr-o zi, _____
- dintr-un moment, _____

AUTOEVALUARE: S B FB

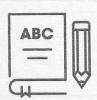

1. DESCOPĂR!

„Mai trecu ce mai trecu și iată, măre, că **într-o** zi împăratul se pomenește cu un porc mare că intră în palatul lui și-i zice:

— Sănătate ţie, împărate; să fii rumen și voios ca răsăritul soarelui **într-o** zi senină!” (*Porcul cel fermecat*, Petre Ispirescu)

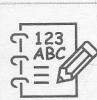
„**Într-un** amurg de primăvară, în frunzișul unui copăcel se adăposti o pasăre mică, cenușie și însăramântată.” (*Pasărea-floare*, Silvia Kerim)

2. MĂ INFORMEZ!

Scriu **într-o** întotdeauna și rostesc cele două cuvinte în aceeași silabă. Cratima care leagă, în scris, cele două cuvinte **întru** și **o** marchează absența vocalei **u**.

Scriu **într-un** întotdeauna și rostesc cele două cuvinte în aceeași silabă. În scris, cratima leagă cele două cuvinte **întru** și **un**, marcând absența vocalei **u**.

3. EXERSEZ ȘI FIXEZ!

1. Completează cu **într-o**, **într-un**:

- a) • _____ cameră; • _____ sector;
• _____ an; • _____ timp;
• _____ compartiment; • _____ dimineată;
• _____ seară; • _____ primăvară.
- b) • Ursul se află _____ pădure.
• Prințesa a fost închisă _____ turn.
• Bunicii mei trăiesc _____ comună din Argeș.
• _____ zi am fost la circ.
• _____ dulap am găsit niște cărți vechi.
• _____ târziu a venit și mama.

2. Scrie ca în model:

Respect pentru oameni și cărți

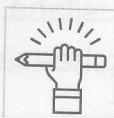
în scorbură → într-o scorbură

- **în sertar** → _____
- **în acvariu** → _____
- **în pădure** → _____

- **în casă** → _____
- **în copac** → _____
- **în dicționar** → _____

3. Descoperă propozițiile ascunse:

- lui, într-o, tatăl, căsuță, marginea, locuiește, la, pădurii
- ținea, într-un, motănei, coșuleț, bunica, mea, doi
- trăiau, într-o, sirenele, într-un, poveste, castel

4. MĂ VERIFIC!

- Alcătuiește un text în care să folosești cuvintele: **într-o zi**, **într-un copac**, **într-o scorbură**, **într-un târziu**. Găsește un titlu potrivit.

AUTOEVALUARE: S **B** **FB**

1. DESCOPĂR!

„Dar broaștele **sau** n-au vrut să-i răspundă, **sau** nu l-au înțeles, pentru că nu i-au spus nimic.” (Cărăbușul, Hans Christian Andersen)

„[...] încet-încet, pocnetele și strigătele **s-au** pierdut, **s-au** stins [...].”

(Puiul, Ioan Alexandru Brătescu-Voinești)

2. MĂ INFORMEZ!

Scriu **sau** când are sensul de *ori*.

Scriu **s-au** când pronunț cele două cuvinte într-o silabă. Cratima leagă cuvintele **se** și **au**, marcând absența sunetului **e**. După **s-au** urmează întotdeauna un cuvânt care exprimă acțiunea.

3. EXERSEZ ȘI FIXEZ!

1. Modifică forma cuvintelor pentru a folosi liniuță de unire, ca în model:

au adunat

s-au adunat

au ascuns

_____

au speriat

_____

au uitat

_____

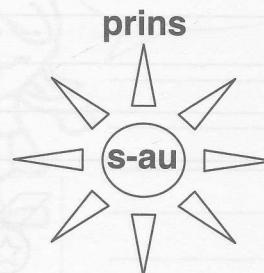
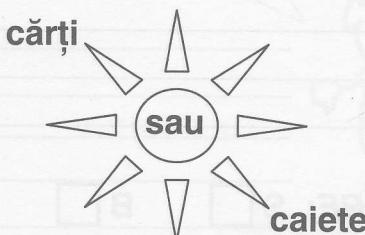
au descoperit

_____

au jucat

_____

2. Adaugă cuvinte potrivite lângă **sau** și **s-au**:

3. Taie forma incorectă:

Sau/S-au terminat cursurile, profesorii sau/s-au preocupat de festivitate. După festivitate, prietenele Petra și Ilinca sau/s-au întors acasă. Ele sau/s-au pus la sfat.

- Petra, unde pleci în vacanță, la mare sau/s-au în deltă?
- În deltă. Tu mergi la verișoara ta sau/s-au la bunici?
- La bunici sau/s-au poate voi merge și la verișoara mea.

4. Rescrie propozițiile, folosind pe **s-au:**

- Zilele se micșorează. _____
- Frunzele se îngălbenesc. _____
- Se coc perele. _____
- Se culeg roadele. _____

4. MĂ VERIFIC!

- Redactează un text în care să folosiți cuvintele **s-au întors**, **s-au încălzit**, **s-au pregătit**, **s-au bucurat**, **s-au ivit**. Dă-i un titlu potrivit.

AUTOEVALUARE: S B FB

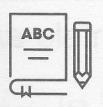

1. DESCOPĂR!

„Degetele flăcăului se învinețeau, dinții îi clănțăneau, pielea **sa** se zbârcea.”

„Abia intrase în peșteră, că **s-a** pomenit cu un crivăț năprasnic.”

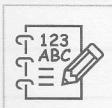
(*Păunașul codrilor*, Victor Eftimiu)

2. MĂ INFORMEZ!

Scriu **sa** când se poate înlocui cu *lui* sau *ei*.

Scriu **s-a** când după el urmează un cuvânt care exprimă acțiunea.

3. EXERSEZ ȘI FIXEZ!

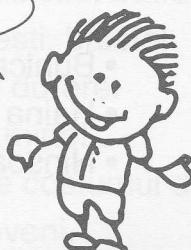
1. Completează cu **sa/s-a**:

a) • căciula _____	• Măria _____	• Domnia _____
• _____ întors	• _____ plimbat	• haina _____
• _____ răscutit	• _____ mirat	• _____ rugat
• bunica _____	• _____ deplasat	• cartea _____

b) Vacanța _____ terminat. Școala _____ deschis din nou. Pe poarta _____ au intrat sute de copii. Clopoțelul _____ auzit pe holurile spațioase.

2. Găsește cuvinte potrivite pentru fiecare cuvânt din balon:

s-a

sa

Respect pentru oameni și cărți **acum (astazi)**

atunci (altădată)

- se duce
  - se hotărăște
  - se spală
  - se gândește
  - se pregătește

- s-a dus

- 100

4. Redactează un scurt text cu titlul „O zi de iarnă”, în care să folosești cuvintele **sa** și **s-a**:

4. MĂ VERIFIC!

1. Taie forma greșită:

- Clasa sa/s-a era spațioasă.
  - Sa/S-a pornit vântul, apoi sa/s-a întunecat.
  - Elena sa/s-a pregătit de examen.
  - Mingea sa/s-a sa/s-a spart.
  - Floarea sa/s-a sa/s-a uscată.
  - Fata sa/s-a sa/s-a lăptuită.

2. Scrie **sa/s-a** în spațiile libere:

- Ion _____ gândit la vacanță _____.
  - Matei _____ întors în camera _____.
  - Iarba _____ uscat.

- Bunica _____ dus la piață.
  - Haina _____ este prea scurtă.
  - Ninsoarea _____ oprit.

AUTOEVALUATION: S

B

FB